

1927 წლიდან

თბილისის უნივერსიტეტი

სტუდენტური ფურცელი

რა შთაბეჭდილებებით დაბრუნდა საქართველოში სანდრო კაპანაძე იტალიაში სწავლის შემდეგ

სანდრომ ერთი სემესტრი ტრიესტის უნივერსიტეტში გაატარა

6 83.

თსუ-ს არაბისტი სტუდენტების დებატების კლუბის წარმატებები

ევროპის უნივერსიტეტებს შორის მიმდინარე არაბულენოვანი დებატების რიგით მეორე ჩემპიონატი

8 83.

ინტერვიუ სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ

„ყველაზე მეტად აქ ევროკავშირის სამართალი მომწონს“ – რას ჰყვება სტუდენტი ანა ღურწკაია

11 83.

მიმდინარე სამუშაოები და ახალი გადაწყვეტილებები თსუ-ში

ენიკო ხაუალია

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ინფრასტრუქტურული სამუშაოები მიმდინარეობს. თსუ-ს რექტორმა, ჯაბა სამუშიამ, კანცლერთან ლაშა სალინაძესთან და ადმინისტრაციისა და ფაკულტეტის წარმომადგენლებთან ერთად, თსუ-ს მე-10 (მალღივი) და მე-11 (ბიოლოგების) კორპუსებში მიმდინარე და დასრულებული სარემონტო სამუშაოები დაათვალიერა. მე-10 კორპუსში უკვე დასრულდა ცენტრალური კიბის რეაბილიტაცია, სრულად განახლდა მე-8 სართული და მიმდინარე თვის ბოლოს დასრულდება მე-9 სართულის რემონტიც. განახლებულ აუდიტორიებში 1+4 პროგრამის სტუდენტები ისწავლიან. ასევე დასრულდა თსუ-ს მე-11 კორპუსის 3 აუდიტორიის სარემონტო და სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

დასასრულს უახლოვდება გამაგრება-რეაბილიტაციის სამუშაოები, რომელიც მიმდინარეობს მაღალი ენერჯიების ფიზიკის ინსტიტუტში. როგორც იცით, აქ დაწყებულია სამუშაოები საერთო საცხოვრებლის მოწყობის მიზნით. პირველი ეტაპის სამუშაოები მალე დასრულდება, რის შემდეგაც დაიწყება შესყიდვის პროცესი შიდა სამუშაოებთან დაკავშირებით.

„თსუ-ს მე-11 კორპუსში დასრულდა სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რომელიც ზამთრის არდადეგების პერიოდში მიმდინარეობდა. რამდენიმე აუდიტორია სრულად გარემონტდა. მე-10 (მალღივი) კორპუსის ცენტრალური კიბე დაზიანებული იყო, ამიტომ მოეწყო სრულად ახალი კიბე. ასევე, მალღივი კორპუსის მე-8 სართულის სრული რეაბილიტაცია განხორციელდა. მალე დასრულდება მე-9 სართულზე მიმდინარე სამუშაოებიც. შემდეგ ეტაპზე კვლავ დაიგეგმება სხვა ინფრასტრუქტურული სიახლეები აღნიშნულ კორპუსებში.“

საჭიროებს დამატებით სარეაბილიტაციო სამუშაოებს. გასულ წელს ჩვენ მოვახერხეთ და 6 აუდიტორიის სრული რეაბილიტაცია განვახორციელეთ. მიმდინარე წელსაც გვგეგმავთ მე-5 სასწავლო კორპუსში განვახორციელოთ რიგი ინფრასტრუქტურული სამუშაოები. ამ ეტაპზე გამიჭირდება ზუსტად თქმა – თუ რა მოცულობის სამუშაოები უნდა ჩატარდეს. ანალოგიური მიდგომები გვაქვს მე-6 სასწავლო კორპუსთან დაკავშირებით. როგორც მოგეხსენებათ, ჩვენ შარშან განვახორციელეთ ამ კორპუსის რიგი სივრცეების რეაბილიტაცია, ასევე განახლდა ფასადი, კიბის უჯრედები... მე-6 კორპუსში დარჩენილია ზედა სართულების სივრცეების

რეაბილიტაცია. ჩვენ დავგეგმავთ – თუ რისი განხორციელება შეიძლება მიმდინარე წლის ზაფხულში და დანარჩენი სამუშაოები 2026 წელსაც გაგრძელდება.

თო საცხოვრებლის მოწყობის მიზნით. პირველი ეტაპის სამუშაოები მალე დასრულდება, რის შემდეგაც დაიწყება შესყიდვის პროცესი შიდა სამუშაოებთან დაკავშირებით.

რაც შეეხება ახალი ადმინისტრაციული კორპუსის მშენებლობის საკითხს, როგორც იცით – კომპანიასთან ხელშეკრულება გაფორმებულია. კომპანიას ამ ეტაპზე პროექტი აქვს შესათანხმებული ქალაქ თბილისის მერიასთან. დამატებით სიახლეს საუნივერსიტეტო საზოგადოებას აუცილებლად შევატყობინებთ.

უახლოეს მომავალში დავამტკიცებთ შესაბამის ბრძანებას, რომლის თანახმადაც ჩვენ ყველა ფაკულტეტს დავუფინანსებთ სამეცნიერო ჟურნალებს. ამ ჟურნალების დაფინანსების მთავარი მიზანი იქნება, რომ ეს ჟურნალები სკოპუსის ბაზაში მოხვდეს. სწორედ ამ პროცესის მონიტორინგის შედეგად გადავწყვეტთ სამეცნიერო ჟურნალების დაფინანსების გაგრძელების საკითხს“, – აღნიშნა თსუ-ს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა **ლაშა სალინაძემ** გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტთან“ საუბრისას.

რა შთაბეჭდილებებით დაბრუნდა საქართველოში სანდრო კაპანაძე იტალიაში სწავლის შემდეგ

ჰარტხია ბაროჰვილი

თსუ-ს სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულების მე-4 კურსის სტუდენტმა სანდრო კაპანაძემ „Erasmus+“-ის გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში, იტალიაში, ტრიესტის უნივერსიტეტში გაიარა შემოდგომის სემესტრი.

იგი სწავლობდა „დიპლომატიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების“, ასევე, „ევროპული პოლიტიკის ციფრული, ეკოლოგიური და სოციალური ტრანსფორმაციების“ მიმართულებით. ორივე პროგრამამ მას საშუალება მისცა

– სიღრმისეულად შეესწავლა ეს სფეროები.

ასაუკუნოვანი ხელოვნება და თანამედროვე პოსტ-ინდუსტრიული, განვითარებული გარემო. ეს პროცესი იყო არა მხოლოდ აკადემიური გამოცდილება, არამედ შესაძლებლობა – აღმექვა იტალიისა და ევროპის მრავალფეროვანი კულტურა. ევროკავშირის ერთ-ერთი უდიდესი საჩუქარია ისიც, რომ წევრ ქვეყნებს შორის საზღვრის გადაკვეთა უმარტივესია, რამაც საშუალება მომცა მემოგზაურა მრავალ ქვეყანაში – საფრანგეთში, ესპანეთში, ავსტრიაში, უნგრეთსა და ჩეხეთში. მადლობელი ვარ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, რომელმაც საშუალება მომცა – მქონოდა ეს შესაძლებლობა“, – ამბობს სანდრო კაპანაძე.

„ევროკავშირის სრულად დაფინანსებული საგანმანათლებლო პროგრამები ახალგაზრდებს ევროპის საუკეთესო უნივერსიტეტებში სწავლის საშუალებას გვაძლევს. ეს მხოლოდ ერთ-ერთი მაგალითია იმ უდიდესი ინვესტიციისა, რომელსაც დასავლელი პარტნიორები საქართველოს განვითარებაში დებენ. წარმოუდგენლად სასიამოვნოა, როდესაც ერთ დღეს აკადემიურ დარბაზში განიხილავ თანამედროვე მსოფლიოს გლობალურ გამოწვევებს, მეორე დღეს კი იტალიის მზიან ადრიატიკის ზღვის სანაპიროზე ისტორიულ, ავანგარდულ გარემოში ისვენებ, სადაც ერთმანეთს რეალისტურად ერწყმის ანტიკურ-მუ-

წინანდლის პრემიის ლაურეატები სამეცნიერო კვლევებს აგრძელებენ

მაია ბორაძე

ოსუს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფიზიკის მიმართულების კურსდამთავრებულებს ელენე კაცაძეს და ნინო რევაზაშვილს 2024 წლის წინანდლის პრემია მიენიჭა საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში. ელენე კაცაძე ამჟამად სწავლას აგრძელებს დოქტორანტურაში, როჩესტერის უნივერსიტეტში (აშშ), ნინო რევაზაშვილი კი თსუს დოქტორანტი და ფიზიკის დეპარტამენტის ევგენი ხარაძის სახელობის ობსერვატორიული ლაბორატორიული სამუშაოების გამგეა. ელენე და ნინოც პროფესორ ნანა შათაშვილის აღზრდილები არიან და ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის კვლევითი ნაშრომებიც მისი ხელმძღვანელობით განახორციელებს.

მათ პრემია მიენიჭათ ნაშრომისათვის „Jet formation model from accretion discs of electron-ion photon gas“ („ჯეტის ფორმირების მოდელი აკრეციული დისკიდან ელექტრონ-იონურ ფოტონური გაზით“), რომელიც გამოქვეყნებულია ჟურნალში – Journal of High Energy Astrophysics (V.43 pp 20-30, 2024, ავტორები: ელენე კაცაძე, ნინო რევაზაშვილი, ნანა შათაშვილი).

როგორც ნინო რევაზაშვილი ჩვენთან საუბარში ამბობს, ეს ნაშრომი პოსტერის სახით იქნა გატანილი 2024 წელს იტალიაში, ტრიესტში „ICTP Fusion Energy School“-ზე და გაიმარჯვა, როგორც საუკეთესო პოსტერმა. სტატი-

აში განხილული ამოცანა ეხება ბოლო დროისათვის აქტუალურ პრობლემას, კერძოდ კი – ასტროფიზიკური ჯეტის ფორმირების ამოცანას. „ჩვენ გამოვიყენეთ ნონასნორული მიდგომა ასტროფიზიკური დისკი-ჯეტის ფორმირების ბელტრამი-ბერნულის დინების მოდელზე დაყრდნობით. მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნულ ამოცანაში განხილული გახლდათ რეალისტური პირობები, კერძოდ კი, გათვალისწინებული იყო ფოტონური გაზის არსებობაც, თუმცა რელატივისტური მიდგომა სრულად არ გათვალისწინებულია“, – გვითხრა ნინომ.

ის ამჯერადაც პროფესორ ნანა შათაშვილის ხელმძღვანელობით მუშაობს ნონასნორული ასტროფიზიკური დისკი ჯეტის ფორმირების ამოცანაზე,

ნინო სულ მალე დაასრულებს სადოქტორო ნაშრომზე მუშაობას; მანამდე კი ჩართულია სასწავლო პროცესში როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო დონეზე, ატარებს პრაქტიკულ მეცადინეობებსა და სემინარებს, რაც, მისი თქმით, კიდევ მეტ მოტივაციას აძლევს სამომავლო საქმიანობისთვის.

რომელშიც უკვე გათვალისწინებული იქნება რელატივისტური ეფექტები უფრო გაფართოებით. ასევე გათვალისწინებული იქნება მატერიის თვით-გრავეტაციის მოვლენაც. დოქტორანტურაში სწავლის პარალელურად ნინო ახერხებს ჩართული იყოს სასწავლო პროცესშიც. მისი თქმით, ობსერვატორიული ლაბორატორია ეხმარება მას სტუდენტების მოზიდვაში. „ეს ლაბორატორია ადღა მერე კორპუსში არსებული ასტრონომიული დაკვირვებითი სტრუქტურული ერთეულის ბაზაზე და იმედი გვაქვს ახალგაზრდების მოზიდვისა/დაინტერესებისა; გარდა ამისა, ლაბორატორიას აქვს შემეცნებითი დანიშნულება ფიზიკის მიმართულების სტუდენტებისა და სკოლის მოსწავლეებისათვის. გვაქვს

პლანეტარულში, რომელიც სასწავლოდ საკმაოდ მაღალი დონის სიმულაციებისთვისაა განკუთვნილი – მაგალითად, შესაძლებელია ნებისმიერი დროის მომენტისა და ნებისმიერი დამკვირვებლისთვის დედამიწიდან ლამის ცის სიმულაცია. აგრეთვე გვაქვს ტელესკოპი, რომელიც, თავისი მონაცემებიდან გამომდინარე, სასწავლოა, მაგრამ გარკვეული დაკვირვებების საშუალებასაც იძლევა და სტუდენტს/მოსწავლეს გამოუმუშავებს იმ უნარ-ჩვევებს, რომელიც სამომავლოდ დაკვირვებითი ასტროფიზიკისა და ასტრონომიის დარგში მომუშავე ადამიანს დასჭირდება“, – ამბობს იგი.

ნინო სულ მალე დაასრულებს სადოქტორო ნაშრომზე მუშაობას. მანამდე კი ჩართულია სასწავლო პროცესში როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო დონეზე, ატარებს პრაქტიკულ მეცადინეობებსა და სემინარებს, რაც, მისი თქმით, კიდევ მეტ მოტივაციას აძლევს სამომავლო საქმიანობისთვის.

გუნდის – „TSU-CactoTech“-ის წარმატება „Uni4Verse“-ს კონკურსზე

ნინო ბაჟალია

ოსუს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის გუნდმა „TSU-CactoTech“, რომლის კაპიტანიც სტუდენტი მარიამ კაპანაძეა, ხოლო მენეჯორი ასოცირებული პროფესორი ნაზირა კაკულია, საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს (GITA) კონკურსის „Uni4Verse“ ფინალურ ეტაპზე მიიღო მონაწილეობა. საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს (GITA) ინიციატივით წელს პირველად ჩატარდა საუნივერსიტეტო კონკურსი „Uni4Verse“ ტექნოლოგიებსა და ინოვაციებში. კონკურსის მთავარი თემა იყო მწვანე ეკონომიკა და განახლებადი რესურსები, ხოლო მისი მიზანი – სტუდენტების მიერ მწვანე ეკონომიკის მიმართულებით ინოვაციური იდეების შექმნა, განვითარება და ინოვაციური სტარტაპ-იდეების ჩამოყალიბება.

კონკურსი, საქართველოს მასშტაბით, რამდენიმე ეტაპად ჩატარდა. პირველი ეტაპი გამოწვევების კვლევას დაეთმო. მეორე ეტაპზე უნივერსიტეტებში შიდა კონკურსები გაიმართა.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კონკურსში მონაწილეობის სურვილი ორმა გუნდმა გამოთქვა. ორივე ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის მაკროეკონომიკის კათედრასთან არსებული

2025 წლის მარტში ტექნოპარკში ჩატარდა ოთხდღიანი ტრენინგი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო საქართველოს 18 უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა გუნდმა. ნახევარფინალური ტურის შემდეგ 18 გუნდიდან შეირჩა საუკეთესო 12 გუნდი, მათ შორის მარიამ კაპანაძის „TSU-CactoTech“.

„მდგრადი განვითარების კვლევითი ცენტრის“ ბაზაზე შეიქმნა და მომზადდა:

- გუნდი „TSU-CactoTech“, რომლის წევრები იყვნენ: მარიამ კაპანაძე, ერეკლე ჩხვიძე, გიორგი გრიგოლია და თამაზი ლობჯანიძე.
  - გუნდი „TSU Greengem“, რომლის წევრები იყვნენ: თორნიკე კვაჭანტირაძე, გიორგი ხუციშვილი, ქეთევან ჯაფარიძე, დავით მამულაშვილი.
- ორივე გუნდის ხელმძღვანელი (მენტორი) იყო თსუს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის მაკროეკონომიკის კათედრის ასოცირებული პროფესორი ნაზირა კაკულია.

2024 წლის 25 ნოემბერს ჩატარდა შიდასაუნივერსიტეტო შესარჩევი ეტაპი, სადაც ჟიური „GITA“ და „GREDA“-ს წარმომადგენლებმა შეარჩიეს თსუს გამარჯვებული გუნდი: მარიამ კაპანაძის „TSU-CactoTech“, რომელმაც უფლება მოიპოვა უნივერსიტეტის სახელით ეასპარება „Uni4Verse“ საერთო ეროვნულ ეტაპზე.

2025 წლის მარტში ტექნოპარკში ჩატარდა ოთხდღიანი ტრენინგი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო საქართველოს 18 უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა გუნდმა. ნახევარფინალური ტურის შემდეგ 18 გუნდიდან შეირჩა საუკეთესო 12 გუნდი, მათ შორის მარიამ კაპანაძის „TSU-CactoTech“.

2025 წლის 31 მარტს ტექნოპარკში, წლის საუკეთესო გუნდის გამოვლენის მიზნით, ჩატარდა ფინალური ტური, სადაც ინოვაციების და ტექნოლოგიების მიმართულებით საქართველოს 12 უნივერსიტეტის რჩეული გუნდები გამოვიდნენ. მარიამ კაპანაძის გუნდმა – „TSU-CactoTech“-მა – წარადგინა სტარტაპი „GreenTus“, რომელიც შეეხებოდა კაქტუსის ფოთლებისაგან ტყავისა და მისი ნაწარმის დამზადების ტექნოლოგიას ეკოლოგიურად გამართული საწარმოო პროცესით (მავნე ნარჩენების შემცირების მიზნით). უნივერსიტეტის გუნდმა კომპეტენტური ჟიურის მაღალი შეფასება მიიღო და სპეციალისტების მოწონებაც დაიმსახურა.

თსუ-ს არაბისტი სტუდენტების დებატების კლუბის წარმატებები

ჩემპიონატი

შურთხია ბაროშვილი

მომდინარე წლის თებერვალში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის არაბისტიკის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებმა მონაწილეობა მიიღეს ევროპის უნივერსიტეტებს შორის მიმდინარე არაბულენოვანი დებატების რიგით მეორე ჩემპიონატში, რომელსაც წელს იბნ ხალდუნის უნივერსიტეტი მასპინძლობდა ქ. სტამბოლში.

თსუ-ს გუნდმა (გუნდის წევრები: არჩილ ცარახბაია, სალომე ელბაქიძე, სანდრო ათოშვილი, ქეთევან ხარებავა) AFL კატეგორიაში (მოდებატები, რომელთაც არაბული მშობლიური ენა არ არის) მესამე ადგილი დაიკავა.

ინდივიდუალური შედეგებით, AFL კატეგორიის საუკეთესო მოდებატეთა ათეულში მოხვდა გუნდის ორი წევრი – არჩილ ცარახბაია (მე-5 ადგილი) და სანდრო ათოშვილი (მე-7 ადგილი).

გუნდმა AFL კატეგორიის გარდა შეძლო არაბი მოდებატებით წარმოდგენილი გლაზგოს სტრათკლაიდისა და ვენის უნივერსიტეტების გუნდების დამარცხება.

***

„ეს წარმატება უცებ არ მოსულა, მას თავისი რამდენიმეწლიანი ისტორია აქვს. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არაბულენოვანი დებატების ცენტრი, 2021 წელს, კატარის დებატების ცენტრის პროგრამის – „დებატების ელიტარული აკადემია“ – ფარგლებში

დაფუძნდა და მიზნად დაისახა არაბისტიკის პროგრამის სტუდენტებს შორის დებატების ხელოვნების პოპულარიზაცია, ასევე – მათი მომზადება უშუალოდ კატარის დებატების ცენტრის მიერ ორგანიზებულ არაბულენოვანი დებატების საერთაშორისო ჩემპიონატში მონაწილეობის მისაღებად“, – ამბობს აღმოსავლეთმცოდნეობის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის პროფესორი დარეჯან გარდავაძე. მისივე ინფორმაციით, 2021-2025 წლების პერიოდში თსუ-ს არაბისტ სტუდენტთა გუნდებმა

მონაწილეობა მიიღეს შემდეგ ჩემპიონატებში: 1) არაბულენოვანი დებატების საერთაშორისო ჩემპიონატი, სტამბოლი, 2022 წ. (გუნდის წევრები: მიხეილ გვაძაბია, გიგა გიგაური, არჩილ ცარახბაია); 2) არაბულენოვანი დებატების ევროპის ლიგა, ონლაინ, 2023 წ. (პირველი გუნდის წევრები: მიხეილ გვაძაბია, არჩილ ცარახბაია, გიორგი გოგოხია. მეორე გუნდის წევრები: გიგა გიგაური, რატი რამიშვილი, ომარ ჯაშიაშვილი. იმ წელს მიხეილ გვაძაბია საუკეთესო მოდებატე გახდა დებატების საერთაშორისო

სო ჩემპიონატის იმ მონაწილეთა შორის, რომელთაც არაბული მშობლიური ენა არ არის); 3) არაბულენოვანი დებატების საერთაშორისო ჩემპიონატი, დოჰა, 2024 წ. (გუნდის წევრები: არჩილ ცარახბაია, გიორგი გოგოხია, რატი რამიშვილი, ომარ ჯაშიაშვილი); 4) ევროპის უნივერსიტეტებს შორის მიმდინარე არაბულენოვანი დებატების რიგით მეორე ჩემპიონატი, სტამბოლი, 2025 წ. (გუნდის წევრები: არჩილ ცარახბაია, სალომე ელბაქიძე, სანდრო ათოშვილი, ქეთევან ხარებავა).

„განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია არაბისტი დოქტორანტის ლედი ჯალალონას მიერ გაწეული დიდი ძალისხმევა თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის არაბისტიკის საბაკალავრო საფეხურის სტუდენტთა დებატების საერთაშორისო ჩემპიონატისთვის მომზადებაში. მთელი სასწავლო წლის განმავლობაში არაბისტ სტუდენტთა დებატების კლუბი არ წყვეტს მუშაობას – გარკვეული პერიოდული იკრიბებიან, მართავენ იმიტირებულ სხდომებს, ეუფლებიან დებატების ხელოვნებას, იუმჯობესებენ სასპეციალიზაციო არაბული ენის საკომუნიკაციო უნარებს... უფროსები და გამოცდილები ეხმარებიან დამწყებ სტუდენტებს, მოტივაციას უმაღლებენ, ცოდნასა და გამოცდილებას უზიარებენ. ლედისაც და დებატების კლუბის ყველა წევრს სჯერა, რომ მთავარი წარმატება – არაბულენოვანი დებატების ჩემპიონატის პირველი ადგილი წინაა და ეს გამარჯვება არც ისე შორსაა!“, – აღნიშნავს დარეჯან გარდავაძე.

ერთი სემესტრი ტორუნის სოციალურ და მედიაკულტურის აკადემიაში

მაია ბორაძე

მარიამ მათიაშვილი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ჟურნალისტიკის და მასობრივი კომუნიკაციების მიმართულებაზე სწავლობს და გასული სემესტრი პოლონეთში, ტორუნის სოციალურ და მედიაკულტურის აკადემიაში გაატარა. ცხადია, მისი შთაბეჭდილებებიც მსგავსია სხვა სტუდენტებისა, რადგან მიიჩნევენ, რომ სტუდენტობის საუკეთესო სემესტრი გაატარა პოლონეთში, სადაც ერთნაირად იყო დატვირთული როგორც სასწავლო, ასევე გასართობი და შემეცნებითი აქტივობებით. მარიამი პოლონეთში გატარებული სემესტრის შესახებ გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტთან“ საუბრობს:

სიამოვნებას იღებ, რადგან იმის დრო აღარ გაქვს, თანხის დაზოგვის მიზნით, სხვადასხვა ალტერნატივაზე იფიქრო. ასეთ დროს უბრალოდ ანმყოფი ცხოვრობ. საბოლოოდ, საქართველოში დაბრუნდი სავსე უამრავი ძვირფასი მოგონებით, გამოცდილებითა და ახალი მეგობრებით.

– რას ელოდი მიმღები უნივერსიტეტიდან და რა დაგხვდა რეალურად?

– ჩემთვის ეს პირველი ვიზიტი არ ყოფილა პოლონეთში, ამიტომ მოულოდნელობებით სავსე ნამდვილად არ ვყოფილვარ ჩასვლის შემდეგ პირველ დღეებში. ტორუნი აღმოჩნდა ერთი პატარა და წყნარი ქალაქი, სადაც ყველა-

ფერი მალე ავითვისე. დამხვდა საკმაოდ კარგი და კომფორტული სტუდენტური საცხოვრებელი, სადაც გარდა სტუდენტების ოთახებისა, იყო აუდიტორიებიც.

– რა საგნები აირჩიე სასწავლო პროგრამიდან და საგნების აღიარების პრობლემა ხომ არ გქონდა?

– წინასწარ გავეცანი მიმღები უნივერსიტეტის მიერ შემოთავაზებული საგნების ჩამონათვალს და ვეცადე თსუ-ს საგნებთან შეინარსობრივად მაქსიმალურად მიმსგავსებული საგნები ამერჩია. საბოლოოდ, შევჯერდი შემდეგ ექვს საგანზე: „სატელევიზიო სახელოსნოები“, „მედიის ანალიზის მეთოდები“, „მედია პოლიტიკურ მარკეტინგში“, „პოლიტიკური კომუნიკაცია, რეკლამა ინფორმაციულ საზოგადოებაში“ და „ინგლისური მედია კვლევებისათვის“. რაც შეეხება აღიარებას, პრობლემა არ შემქმნია, მაგრამ სხვა სტუდენტებთან შედარებით თსუ-ს მიერ საგნების აღიარების პროცესი ზედმეტად განეილია დროში, თუ იმას გავითვალისწინებთ, რომ ჩემმა იქაურმა კურსელებმა პოლონეთიდანვე ონლაინ შეძლეს აღიარება.

– სწავლების რა მეთოდებს იყენებენ პოლონეთში და რა განსხვავება შეამჩნიე სწავლის პროცესში?

– პოლონელი ლექტორები უპირატესობას ანიჭებენ სწავლების თანამედროვე მეთოდებს, რაც გულისხმობს ახალი მასალის ახსნას ფილმებით, მინი სერი-ალებითა და პრეზენტაციებით. სწავლების მეთოდი არ ყოფილა რადიკალურად განსხვავებული იმისგან, რაც ქართველი სტუდენტებისთვისაა ნაცნობი.

სტანდარტულად გვქონდა ლექცია, რომელზეც ლექტორი ახალ მასალას გვიხსნიდა და სემინარი, რომელზეც ჩვენ ვაბარებდით წინა კვირის თემას. ასევე გვქონდა ქვიზები, პრეზენტაციები და შემაჯამებელი ტესტი. განსხვავება, ალბათ, ის არის, რომ, თუ კონკრეტული თემით დავინტერესდებოდი, ინგლისურ ენაზე ბევრად მეტი სახელმძღვანელო და ონლაინ რესურსი მქონდა, ვიდრე ქართველ სტუდენტებს აქვთ მშობლიურ ენაზე.

– რა მოგწონს ტორუნის აკადემიაში სწავლისას, როგორია იქ ლექტორისა და სტუდენტის ურთიერთობა?

– ტორუნის აკადემიაში თითოეული ლექტორი ინტერესდებოდა იმ ქვეყნებით, რომლებიდანაც გაცვლითი პროგრამით იყვნენ სტუდენტები პოლონეთში ჩასული. მეკითხებოდნენ რით განსხვავდებოდა მათი ქვეყანა ჩემი ქვეყნიდან, ზოგიერთი კი უკვე ნამყოფი იყო საქართველოში და თავიანთ შთაბეჭდილებებს მიზიარებდა, რაც ძალიან სასიამოვნო იყო. ცდილობდნენ, რომ სასწავლო განრიგი მაქსიმალურად ჩვენზე მორგებული ყოფილიყო და თუ მოგზაურობა გვქონდა დაგეგმილი, ალტერნატიულ დროს გვთავაზობდნენ შესხვედრად. საშუალებას გვაძლევდნენ, რომ თითოეული დავალება ჩვენი ქვეყნის მაგალითზე განგვეხილა და არ გვაქცევდნენ კონკრეტულ ჩარჩოებში, რაც მათი მხრიდან ძალიან დასაფასებელია. პოლონელი ლექტორებისგან ვგრძნობდი მხარდაჭერასა და დადებით უკუკავშირს, რაც კიდევ უფრო მიმალბდა მოტივაციას.

ღია კარის დღე თსუ-ში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ღია კარის დღის ფარგლებში, თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია ფაკულტეტების დეკანებთან ერთად აბიტურიენტებს შეხვდა.

რექტორმა უნივერსიტეტი მიმდინარე ფუნდამენტურ ცვლილებებზე, სიახლეებსა და იმ შესაძლებლობებზე ისაუბრა, რასაც თსუ სთავაზობს მომავალ სტუდენტებს.

ფაკულტეტების დეკანებმა აბიტურიენტებს მიაწოდეს ინფორმაცია საბაკალავრო პროგრამებზე სწავლა-სწავლების, საუნივერსიტეტო ცხოვრების, ბაცვლითი პროგრამების, სტიპენდიების, სპორტული და შემოქმედებითი აქტივობების შესახებ.

ახალი პროგრამები

■ ისწავლე ახალ ერთწლიან სამაგისტრო პროგრამაზე!

გახდი მაგისტრი ხელოვნების მენეჯმენტში, შეიძინე ხელოვნების (კულტურის) სფეროში საშუალო და მაღალი რგოლის მენეჯერისთვის საჭირო ცოდნა და უნარები.

თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ერთწლიანი სამაგისტრო პროგრამა „ხელოვნების მენეჯმენტი“ პირველ სტუდენტებს ახალ სასწავლო წელს მიიღებს.

■ აიღე მაგისტრის დიპლომი ერთ წელიწადში!

თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ახალი სამაგისტრო პროგრამა „ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკა საჯარო მმართველობაში“ სტუდენტებს ახალი 2025-2026 სასწავლო წლიდან მიიღებს.

მინიჭებული კვალიფიკაცია — „აღმასრულებელი ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი საჯარო მმართველობაში“ საშუალებას მისცემს კურსდამთავრებულს გამოიყენოს შეძენილი ცოდნა ქვეყნის უსაფრთხოების პოლიტიკის მართვაში.

ერთწლიანი სამაგისტრო პროგრამა ითვალისწინებს დასავლეთის საგანმანათლებლო ინსტიტუტების მიზნებსა და გამოცდილებას, მათ შორის, ნატოსა და პარტნიორი ქვეყნების სამხედრო საგანმანათლებლო პროგრამებს.

მემორანდუმი შესაძლებლობას იძლევა, რომ უახლოეს მომავალში ამოქმედდეს საბაკალავრო პროგრამა და სტუდენტების პირველი ნაკადიც მიიღოს.

■ „მდგრადი ტრანსფორმაციის მენეჯმენტი“ — ახალი პროგრამა

გერმანულ უნივერსიტეტებთან თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით, თსუ-ს რექტორი ჯაბა სამუშია 20 გერმანული უნივერსიტეტის რექტორებს, პრეზიდენტებსა და ვიცე-რექტორებს შეხვდა.

შეხვედრის ფარგლებში თსუ რექტორმა, ჯაბა სამუშიამ და კობლენცის გამოყენებით მეცნიერებათა უნივერსიტეტის (გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა) პრეზიდენტმა კარლ შტოფელმა ორ უნივერსიტეტს შორის თანამშრომლობის მემორანდუმს მოაწერეს ხელი.

შეთანხმების მიხედვით საფუძველი ჩაეყრება ერთობლივ საბაკალავრო პროგრამას ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებით „მდგრადი ტრანსფორმაციის მენეჯმენტი“ (Sustainable transformation management).

■ „საექსპორტო სტრატეგიის მენეჯმენტი“

თუ გასურს მიიღო საექსპორტო სტრატეგიების მართვის შესახებ თეორიული და პრაქტიკული საკითხების შესახებ სიღრმისეული ცოდნა, ისწავლე თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ახალ ერთწლიან სამაგისტრო პროგრამაზე „საექსპორტო სტრატეგიების მენეჯმენტი“.

ახალი ერთწლიანი სამაგისტრო პროგრამა 2025-2026 სასწავლო წელს ამოქმედდება.

■ მაგისტრის ხარისხი ერთ წელიწადში

თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ახალ სასწავლო წელს ერთწლიანი სამაგისტრო პროგრამა „ადამიანური რესურსების მართვა“ ამოქმედდება.

60 კრედიტის შესრულების შემდეგ, კურსდამთავრებულებს მიენიჭება ადამიანური რესურსების მართვის მაგისტრის ხარისხი.

ახალი სასწავლო წლიდან სამწლიან ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამაზე სტუდენტების მიღება იგეგმება

თამარ ღაღინი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ბიზნესის ადმინისტრირების ოთხწლიან პროგრამას, 2025 წლის სასწავლო წლიდან, სამწლიანი ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა ჩაანაცვლებს. ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა ქართულენოვანია. 180 კრედიტის დაგროვების შემდეგ კურსდამთავრებულებს მიენიჭება ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი.

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მქონე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება ბიზნესის ადმინისტრირების მრავალმხრივი მიმართულებით. ამ პროგრამის დამთავრების შემდეგ სტუდენტები ბიზნეს-პროცესებისა და ორგანიზაციების ეფექტიან მართვას შეძლებენ, ექნებათ მმართველობითი საქმიანობის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების საფუძვლიანი ცოდნა და პროფესიული კარიერისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევები.

ბიზნესის ადმინისტრირების სამწლიანი პროგრამის მნიშვნელობასა და უპირატესობებზე გვესაუბრება პროგრამის ერთ-ერთი თანახელმძღვანელი, პროფესორი ნუგზარ თოდუა:

„ბოლონის პროცესის ფარგლებში, საბაკალავრო განათლებისთვის არ-

სებობს ორი ძირითადი მოდელი: 240 კრედიტიანი (4-წლიანი პროგრამა) და 180 კრედიტიანი (3-წლიანი პროგრამა). ბოლო ხანებში ბიზნესის ადმინისტრირების სფეროში უფრო ხშირად გამოიყენება 180 კრედიტიანი საბაკალავრო პროგრამები, რადგან ეს მოდელი უკეთესად ერგება სტუდენტთა საერთაშორისო მობილობას და შრომის ბაზრის მოთხოვნებს. სამწლიანი პროგრამა სტუდენტებს უფრო სწრაფად აძლევს საბაზისო განათლებას და შრომის ბაზარზე გასვლის შესაძლებლობას. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია თანამედროვე დინამიკურ და კონკურენტულ ბიზნესსამყაროში, სადაც ახალგაზრდებს სწრაფი დასაქმება სურთ. ბევრ ქვეყანაში 180-კრედიტიანი ბაკალავრიატის შემდეგ სტუდენტები ხშირად აგრძელებენ სწავლას 1 ან 2-წლიან (60 ან 120 კრედიტიანი) მაგისტრატურის პროგრამებზე. ამიტომ 3 წლიანი მოდელი უფრო მოქნილია და სტუდენტებს შესაძლებლობას აძლევს – ბაკალავრიატის შემდეგ სასურველი სპეციალიზაცია უკეთ განსაზღვრონ. შესაბამისად, 180-კრედიტიანი პროგრამები სტუდენტებისათვის წარმოადგენს საშუალებას, მეტი მოქნილობა ჰქონდეთ და ბაზრის მოთხოვნებთან ადაპტაცია მოახერხონ. კერძოდ, სწავლის დასრულების შემდეგ მათ შეუძლიათ შრომის ბაზარზე ადრე გასვლა და ბიზნესის დანერგვა მცირე ასაკში. თავის მხრივ, კომპანიები და დამსაქმებლები სულ უფრო მეტად აფასებ-

ნუგზარ თოდუა და რევაზ გველესიანი

სტუდენტებთან საუბრისას აშკარად იკვეთება, რომ მათთვის 180 კრედიტიანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა უფრო მოქნილია პრაქტიკაზე ორიენტირებულობის გამო

ენ პრაქტიკული უნარების მქონე კადრებს. ამიტომ, სამწლიან პროგრამებში უფრო მეტი ყურადღება ექცევა პრაქტიკულ სწავლებას, სტაჟირებებს და რეალურ ბიზნესქეისებზე მუშაობას“, – აცხადებს პროფესორი ნუგზარ თოდუა, რომელიც თვლის, რომ 180-კრედიტიანი საბაკალავრო პროგრამები სულ უფრო მიმზიდველი ხდება საერთაშორისო სტუდენტებისთვის, რომლებსაც ნაკლებ დროში ხარისხიანი განათლების მიღება სურთ.

სამწლიანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა ხელს უწყობს გამარტივებულ ტრანსფერს. მაგალითად, სტუდენტები Erasmus+ და სხვა გაცვლითი პროგრამების ფარგლებში უნივერსიტეტების შეცვლას ან სხვა ქვეყნებში სწავლის გაგრძელებას შედარებით მარტივად ახერხებენ.

ბაკალავრის პროგრამის ერთი წლით შემცირება ზოგავს სტუდენტების ფინანსებს და ამცირებს ცხოვრების ხარჯებს, რაც საკმაოდ მნიშვნელოვანია პროგრამების ფარგლებში, ისე საერთაშორისო სტუდენტებისთვის. ბიზნესის ადმინისტრირების 180-კრედიტიანი საბაკალავრო პროგრამა საქართველოში გაძლიერებული კონკურენციის, შრომის ბაზრის მოთხოვნებისა და განათ-

ლების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გამო პოპულარული გახდა. თსუ-ს ბიზნესის ადმინისტრირების 3-წლიანმა საბაკალავრო პროგრამამ 2024 წელს გაიარა აკრედიტაცია და ახალი სასწავლო წლიდან სტუდენტების მიღებაც იგეგმება.

„საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო მომსახურების ბაზრის ანალიზი და მომხმარებელთა ქცევაზე დაკვირვება ცხადყოფს, რომ თსუ-ს ბიზნესის ადმინისტრირების 180-კრედიტიანი პროგრამა პოპულარულია. ამას ადასტურებს მიმდინარე წელს აბიტურიენტების მიერ გაკეთებული განაცხადი, ასევე, თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების 240 კრედიტიანი საბაკალავრო პროგრამიდან 180 კრედიტიანზე გადასვლის მსურველთა რაოდენობა. სტუდენტებთან საუბრისას აშკარად იკვეთება, რომ მათთვის 180 კრედიტიანი ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამა უფრო მოქნილია პრაქტიკაზე ორიენტირებულობის გამო“, – აცხადებს პროფესორი ნუგზარ თოდუა. მისი აზრით, ასეთი პროგრამა სტუდენტებს აძლევს შესაძლებლობას – შედარებით ნაკლებ დროში ხარისხიანი განათლება მიიღონ და დასაქმების შანსი გაზარდონ.

ბიზნესის ადმინისტრირების სამწლიანი საბაკალავრო პროგრამა

„ყველაზე მეტად აქ ევროკავშირის სამართალი მომწონს“ – რას ჰყვება სტუდენტი ანა ღურნკაია

ენოქ ჩარკვიანი

ოსუს იურიდიული ფაკულტეტის სამართლის პროგრამის მე-3 კურსის სტუდენტი ანა ღურნკაია ამჟამად რუმინეთში სწავლობს Erasmus+ გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში. ერთსემესტრიან გამოცდილებას ის იღებს ქალაქ იაშიში, ალექსანდრე კუზას უნივერსიტეტში – რუმინეთში დაარსებულ პირველ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში.

„საზღვარგარეთ სწავლა დიდ გამოწვევებთან არის დაკავშირებული. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ამ ქალაქში მხოლოდ მე ვარ ქართველი, ორმაგი პასუხისმგებლობაა ჩემი ქვეყნის წარდგენა რუმინეთში“, – ამბობს ანა. სასწავლო პროცესთან დაკავშირებით ის აღნიშნავს, რომ სისტემა სტუდენტებზე მორგებულია და პროფესორებიც მუდამ ხელს უწყობენ. მისი თქმით, ლექციებზე სხვადასხვა ქვეყნის, მათ შორის, საქართველოს გამოცდილებას და მაგალითებს განიხილავენ, რაც სწავლას უფრო პროდუქტიულს ხდის.

სტუდენტს იმ დამატებით აქტივობებზეც ვკითხეთ, რომელშიც უნივერსიტეტს გარეთაა ჩართული.

„Erasmus Students Network-ის აქტივობები უფრო სახალისოს და მრავალფეროვანს ხდის ამ ქალაქში სწავლას.

Erasmus Students Network-ის აქტივობები უფრო სახალისოს და მრავალფეროვანს ხდის ამ ქალაქში სწავლას. მე საკმაოდ აქტიურად ვერთვები მათ პროექტებში, რადგან ეს ყოველივე მხმარება აქ ადაპტაციასა და ჩემი შესაძლებლობების უკეთ დანახვას.

მე საკმაოდ აქტიურად ვერთვები მათ პროექტებში, რადგან ეს ყოველივე მხმარება აქ ადაპტაციასა და ჩემი შესაძლებლობების უკეთ დანახვას, – გვიპასუხა ანამ.

მთელი სემესტრის განმავლობაში ანა 5 სასწავლო კურსს გადის: საფინანსო სამართალი, ევროკავშირის სამართალი, კრიმინოლოგია, სავაჭრო სამართალი, ასევე საკონსტიტუციო სამართალი და პოლიტიკური ინსტიტუტები. როგორც სტუდენტი ჩვენთან საუბარში ამბობს, ეს საგნები ერთმანეთისგან რადიკალურად განსხვავებულებია და იმ მიზნით აირჩია, რომ გადაწყვიტოს კარიერულად სამართლის რომელ მიმართულებას გაჰყვებს მომავალში. ამ ეტაპზე მისთვის რჩეულ საგანზეც გვიამბო: „ყველაზე მეტად აქ ევროკავშირის სამართალი მომწონს. არც თუ ისე მარტივი შინაარსის მქონე საგანად დიდ ცოდნას მაძლევს ევროკავშირის სისტემასთან დაკავშირებით და კიდევ უფრო მეტად მიღრმავებს სურვილს – უკეთ შევისწავლო ევროპის მართლმსაჯულების სასამართლოს ქეისები, ევროკავშირის დირექტივების გავლენები ქვეყნებზე და ევროპარლამენტის მუშაობის მექანიზმები“.

გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტთან“ ინტერვიუში ანამ ხაზი გაუსვა, რომ გაცვლითი სემესტრის განმავლობაში მასზე წარუშლელი შთაბეჭდილება ახ-

ლად შეძენილმა მეგობრებმა დატოვეს. მათთან ერთად მონაწილეობს მრავალფეროვან „ეროვნულ საღამოებში“ და ქართულ კულტურას თანატოლებს აცნობს: „გაცვლითი პროგრამა, გარდა სწავლებისა, კიდევ ერთ ძალიან მნიშვნელოვან რამეში ეხმარება სტუდენტს – შეიძინოს ძალიან ბევრი მეგობარი. ESN-ის გუნდი ხშირად აწყობს სოციალურ საღამოებს და ზრუნავს იმაზე, რომ დაგვაახლოვოს ერთმანეთთან... შესაბამისად, ყველა აქტივობა მიმართულია ერთმანეთის უკეთ გაცნობისკენ. ალბათ, ყველაზე მნიშვნელოვანი, რასაც ამ ქალაქიდან წავიღებ, ამ ადამიანების სიყვარულია“.

დაბოლოს, სტუდენტს ვკითხეთ – თუ რა მნიშვნელოვანი გაკვეთილი მიიღო საზღვარგარეთ სწავლისას... მან კი ასე გვიპასუხა: „ძალიან ბევრი რამ მასწავლა გაცვლითმა პროგრამამ: პირველ რიგში – დამოუკიდებლად ცხოვრება, საკუთარ თავზე ზრუნვა, დამოუკიდებლად გადაწყვეტილებების მიღება და ცხოვრებისეული რისკის განწვევა. ვისწავლე, თუ როგორ არ უნდა იმოქმედოს ნეგატიურად ჩემზე იმ გამონგებებმა, რომელთა გადალახვაც შესაძლებელია, თუკი ზედმეტ ემოციურ ფონს არ შევიქმნი. მგონია, რომ ბევრად გავიზარდე, როგორც ადამიანი; მეტად დავაფასე დრო და ვისწავლე მისი სწორად გამოყენება“.

ეთო ბოკელავაძე მეცნიერებით ჯერ კიდევ ბაკალავრიატში სწავლის პერიოდში დაინტერესდა

პროფილში

ჰერტინა ბაროშვილი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მონვეული ლექტორისა და ბიბლიოთეკის საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკისა და უახლესი ისტორიის არქივების შემსწავლელი განყოფილების უფროსი სპეციალისტის ეთო ბოკელავაძის სამეცნიერო საქმიანობა საინტერესო და მრავალფეროვანია. ახალგაზრდა მეცნიერი უკვე 30-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორია. იგი აქტიურად მუშაობს რელიგიური დიპლომატიის, ეკლესიის ისტორიის, საბჭოთა ხელისუფლების რელიგიური პოლიტიკის, ბალკანეთის ქრისტიანული კულტურისა და სერბულ-ქართული საეკლესიო ურთიერთობების ისტორიის საკითხებზე და ადგილობრივი თუ საერთაშორისო კონფერენციის არაერთგზის მონაწილეა. პარალელურად, ეთო ბოკელავაძე საქართველოს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ავტორიზაციის ექსპერტია, როგორც საგნობრივი (საზოგადოებრივი მეცნიერებები), ისე ხარისხის უზრუნველყოფის მიმართულებით.

თბილისის წმინდა ანთიმოზ ივერიელის სახელობის 166-ე საჯარო სკოლის დამთავრების შემდეგ მისი ცხოვრება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს დაუკავშირდა, სადაც ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიის მიმართულებაზე ჩაირიცხა.

„სტუდენტობა ადამიანის ცხოვრების საუკეთესო პერიოდია. არასდროს დამავინწყდება სწავლის დაწყების წინა დღე, როდესაც განსაკუთრებული ემოციებით ველოდი გათენებას და იმ წუთებს, როცა „ცოდნის თეთრ ტაძარში“ შევაბიჯებდი. ჩემი ლექტორები ისტორიკოს-

თა და ფილოლოგთა იმ პლედის წარმომადგენლები იყვნენ, რომლებმაც შექმნეს ეპოქა. ფასდაუდებელია მათ მიერ განეული შრომა როგორც ქვეყნის, ისე მომავალი თაობის წინაშე. თითოეულმა მათგანმა მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ჩემს პროფესიულ და პიროვნულ ზრდაში, მინდა გამოვხატო მადლიერება მათ მიმართ. დოქტორანტურაში სწავლის პერიოდში ავირჩიე პედაგოგიკის მიმართულების საგნები, სადაც უდიდესი დახმარება გამინია პროფესორმა ქეთევან ჭკუასელმა – დაფუფუნებული პედაგოგის ხელოვნებას და პრაქტიკული გამოცდილებაც მიმელო ამ კუთხით. მისი მხარდაჭერა და დახმარება გახდა ძლიერი მოტივაციის წყარო, რამაც განაპირობა ჩემი 15 წლიანი საქმიანობა პედაგოგიკის სფეროში. პროფესიული თვალსაზრისით, ჩემს ჩამოყალიბებაში განსაკუთრებული როლი შეასრულა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა ქეთევან პავლიაშვილმა. მის სახელს უკავშირდება ჩემი პირველი ნაბიჯები მეცნიერებაში და საკმაოდ მნიშვნელოვანი ცხოვრებისეული გამოცდილებაც. მინდა უღრმესი მადლობა გადავუხადო ჩემს ამჟამინდელ მეცნიერ-ხელმძღვანელს, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ია ხუბაშვილს, რომლის თანადგომამ მომცა ძალა, დატვირთული სამუშაო გრაფიკის მიუხედავად, არ შემეწყვიტა სამეცნიერო საქმიანობა“, – ამბობს ეთო ბოკელავაძე.

ეთო ბოკელავაძის თქმით, მეცნიერებით ჯერ კიდევ ბაკალავრიატში სწავლის პერიოდში დაინტერესდა და თანამოაზრეებთან ერთად დააარსა წმინდა გრიგოლ ფერაძის სახელობის სტუდენტთა სამეცნიერო ცენტრი, რომლის ფარგლებშიც იმართებოდა პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუ-

დენტთა საუნივერსიტეტო სამეცნიერო კონფერენციები, საჯარო ლექციები, გამოცემოდა ჟურნალი სახელწოდებით – „ქრისტიანობის კვლევები“ და სხვ. იგი აქტიურად იყო ჩართული სხვადასხვა სახის სამეცნიერო ღონისძიებებში, აქვეყნებდა სამეცნიერო და სამეცნიერო-პოპულარულ სტატიებს, რომელთა გათვალისწინებითაც შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა 2010 წელს მიანიჭა „ლია ჭავჭავაძის სახელობის სტიპენდია ახალგაზრდა მეცნიერთათვის“. იყო, ასევე, საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატი. 2023 წელს ახალგაზრდა მეცნიერმა ჰარვარდის უნივერსიტეტის დისტანციური კურსი – „სწავლის ლიდერები“ – გაიარა, რომელსაც პროფესორი რიჩარდ ელმორი და მისი გუნდი უძღვებოდა. იგი, როგორც თსუ-ს ბიბლიოთეკის საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკისა და უახლესი ისტორიის არქივების შემსწავლელი განყოფილების გუნდის წევრი, მონაწილეობს საქართველოს უახლესი ისტორიის საარქივო მასალების და-

მუშავენასა და გამოცემაში, რომელთა ნაწილი საფრანგეთში და შვეიცარიაში გადმოსცა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს.

ახალგაზრდა მეცნიერს თავისუფალი დრო ნაკლებად რჩება, მაგრამ ცდილობს გამოთავისუფლებული დრო საყვარელ ადამიანებს და ჰობს დაუთმოს. „ძალიან მიყვარს მოგზაურობა და მასთან დაკავშირებული თავგადასავლები. მიმაჩნია, რომ იგი ადამიანს არა თუ სამყაროს, არამედ საკუთარი თავის შეცნობასა და პიროვნულ ზრდაში ეხმარება. მიყვარს, აგრეთვე, ფოტოგრაფია. დღეისათვის, ხევსურეთისა და თუშეთის გარდა, საქართველოს ყველა კუთხე მაქვს შემოვლილი, მათ შორის, საზღვრებს მიღმა მყოფი ისტორიული მხარეები: ტაო-კლარჯეთი და ლაზეთი. ვიმოგზაურე ევროპის სამ ქვეყანაში. ვცდილობ, თითოეული კუთხიდან თუ ქვეყნიდან საინტერესო კადრები ჩამოვიტანო. ადრე თავისუფალ დროს მხატვრულ ლიტერატურას ვუთმობდი – ვწერდი რომანებს, ნოველებსა და ლექსებს, თუმცა ამისთვის ახლა დრო პრაქტიკულად არ მრჩება. იმედი მაქვს, ოდესმე კვლავ მივუბრუნდები ამ საქმეს“, – აღნიშნავს ეთო.

ეთო ბოკელავაძის სამომავლო გეგმებიც არანაკლებ საინტერესოა: „სურვილი მაქვს, მომავალშიც შევძლო იმ საქმის კეთება, რასაც ახლა ვუძღვები. მეცნიერება და სტუდენტებთან ურთიერთობა ჩემი საყვარელი საქმიანობაა და იმედი მაქვს, მომავალშიც ასე გავრძელებ. უახლოეს პერსპექტივაში შემიძლია გითხრა, რომ გამოსაქვეყნებლად მზადდება ჩემი მორიგი სტატიები, რომლებსაც მალე იხილავს საზოგადოება. დანარჩენს კი სიურპრიზად შემოვიწინაგ“.

ელიზა მარქარაშვილის წიგნები პატარებისთვის ქიმიის სამყაროში სამოგზაუროდ

აია ბორაძე

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობამ ცოტა ხნის წინ გამოსცა თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის მაკრომოლეკულების ქიმიის სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის გამგის, ქიმიის დოქტორ ელიზა მარქარაშვილის 3 წიგნი, რომელიც ქიმიის, როგორც მეცნიერების, პოპულარიზაციისთვისაა განკუთვნილი.

ელიზა მარქარაშვილის წიგნები ძირითადად დაწყებითი კლასების მოსწავლეებისთვისაა და პატარებს ქიმიის სამყაროში ამოგზაურებს. მასში ზღაპრების სახითაა გადმოცემული ქიმიასთან დაკავშირებული მარტივი მოვლენები და ფაქტები, რომელიც ყოველდღიურობაში გვხვდება. პატარებს შეუძლიათ ზღაპრებში ამოიკითხონ – რატომაა ფუტკარი ქიმიკოსი, რომელი ქსოვილებია მკურნალი, როგორ მზადდება

შოკოლადი და სხვა სახალისო ისტორიები. ზღაპრებს ახლავს გასაფერადებელი რვეული, რომელშიც ქიმიური ხსნარების სახელწოდებები და რეაქციები ზედმიწევნითაა გადმოცემული. გასაფერადებელში გამოყენებული ნახატების ნაწილი შესრულებულია თეკლა და გიორგი გვარამაძეების მიერ.

ქალბატონი ელიზა 16 წიგნის ავტორია, რომლებშიც ის პოპულარული ენით ესაუბრება მკითხველს და ყოფა-ცხოვრებაში ქიმიის, როგორც მეცნიერების, ადგილზე მიუთითებს. ამჯერად ის სახალისო ქიმიას გვთავაზობს ბავშვებისთვის და ამბობს, რომ ეს იდეა გაუჩნდა ჯერ კიდევ მაშინ, როცა სხვადასხვა პროექტის ფარგლებში სკოლის მოსწავლეებთან აწყობდა შეხვედრებს და მათ ქიმიის საყოფაცხოვრებო დონეზე ცოდნის მნიშვნელობაზე ესაუბრებოდა.

გამოცემული წიგნებიდან ყურადღებას იმსახურებს ლექსების კრებული, რომელშიც ელიზა მარქარაშვილი ქიმიური ნივთიერებების პოეზიის ენაზე ამ-

ელიზა მარქარაშვილი

ეტყველებს ცდილობს.

ჩვენი გაზეთის მკითხველმა იცის, რომ ქალბატონი ელიზა მარქარაშვილი წლების განმავლობაში იყო ჩართული „საბავშვო უნივერსიტეტის“ მუშაობაში, როგორც ქიმიის კოორდინატორი და სწორედ ეს გახდა შთაგონების წყარო – მეტად დაინტერესებინა ისინი ქიმიის,

როგორც მეცნიერების, მნიშვნელობით. „ბავშვებთან ურთიერთობამ საკუთარ თავში კიდევ ახალი მისწრაფება აღმომაჩინა – მოსწავლეების მეცნიერებით დაინტერესება. მათთან ძალიან საინტერესოა სალექციო კურსის და სახალისო ექსპერიმენტების ჩატარება. ამ საქმეს ხალისით ვაკეთებ, რადგან ქიმიის გარეშე წარმოუდგენელია ცხოვრება. ყველაფერი ქიმიანია. ჩვენს ორგანიზმშიც ქიმიური პროცესი მიმდინარეობს, რომელსაც ფერმენტები წარმართავენ. სწორედ ასეთ საკითხებში ვაცნობიერებ მოსწავლეებს და ვცდილობ შევაყვარო ქიმია“, – ამბობს იგი.

პირველად თსუ-ს ისტორიაში ინტელექტუალური ლიტერატურული თამაში – „თსუ-ს თარო“ გაიმართა

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის განათლების დეპარტამენტის ორგანიზებით, 5 აპრილს, პროექტი „თსუ-ს თარო“ ჩატარდა.

აღნიშნული პროექტის სტუდენტობა საკუთარი ლიტერატურული ცოდნა, ლოგიკა და აზროვნების სისწრაფე ინტელექტუალურ არენაზე მოსინჯავს. თამაში ორ დღის განმავლობაში ჩატარდა.

პროექტში გამომწინააღმდეგებელი გუნდები, რომელთაც საჩუქრად გადაეცათ სერტიფიკატები და ფულადი პრიზები: (ბრაჰილია — 400 ლარი; სპაზრო ეკონომიკა ანუ ლოკოკინა ანეკანაზა – 350 ლარი).

თსუ-ს სტუდენტური თვითმმართველობა გადლოვას უხდის ყველა სტუდენტს მონაწილეობისთვის და ულოცავს გამარჯვებულს!

